

Fingeraftryk i havet

Flyvevåbnets oliedropbøje kan levere fældende beviser mod oliesyndere.

”Ten seconds. 3-2-1. Green light”, siger Challengerflyets pilot, der blot flyver i 75-100 meters højde. Det røde droplys ved flyets bagagedør skifter til grønt, og havmiljøspecialist Bent Jørgensen slipper oliedropbøjen. Indtil nu er eskadrille 721's oliedropbøjer kun dalet ned på Flyvestation Aalborg ved øvelseskast, men de er designet til at blive kastet ned i en oliepøl på havet.

Beviset mod de besætninger, der har udledt olie i havet, bliver suget op af oliedropbøjens teflonklud. Når bøjen bliver kastet ud af flyet, udløses en lille faldskærm, og i det den rammer vandet, aktiveres et flydelegeme, der bliver pumpet op af en lille trykflaske. Teflonnettet bliver holdt nede i oliepølen af nogle lodder. Tilbage på kasterens arm sidder en ring med oliedropbøjens id-nummer, så Forsvaret kan bevise, at oliedropbøjen er kastet af et havmiljøfly. Et skib fra søværnet, marinehjemmeværnet eller farvandsvæsenet samler bøjen op og gemmer olieprøven. En helikopter kan også hente oliedropbøjen.

Mere effektiv metode

Ifølge havmiljøspecialist Bent Jørgensen er det en stor fordel straks at kunne kaste en oliedropbøje ud over en oliepøl. Ellers kan det tage timer for et skib eller en helikopter at nå ud til oliepølen, der også kan flyde væk og være svært at finde

igen. Søværnets Operative Kommando afgør, om havmiljøflyet skal kaste en oliedropbøje, hvis de observerer olieforurening.

En svaghed ved oliedropbøjen er, at den er vanskelig at se, når den flyder rundt på havet. Dens tydeligste kendetegn er en hvid lysende pære. Det problem vil Forsvarets Materieltjeneste løse ved at indkøbe en opgraderet oliedropbøje udstyret med en vhf-radio, der skal gøre det muligt at spore den. Eskadrille 721 forventer at modtage den nye bøje fra Sverige inden for et par måneder.

Eskadrille 721 har haft oliedropbøjen siden begyndelsen af 2006, og den har været med på alle havmiljøflyvninger i det sidste halve år. - Heldigvis har vi ikke haft brug for den endnu, siger Bent Jørgensen. To øvelseskast har han haft. Begge ramte inden for målet på 50 x 50 meter. Det er dog først og fremmest pilotens ansvar, at oliedropbøjerne rammer deres mål. I tilfælde af en forbier er der altid en ekstra oliedropbøje ombord. □

